

@zwnne

COMPUTER SAYS NO | 9 JUNI 2021

Artificiële intelligentie & AVG

regels voor geautomatiseerde besluitvorming incl. profilering

Prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE

Universiteit
Leiden

personal-data

any information relating to an identified or identifiable natural person ('data subject')

big-data

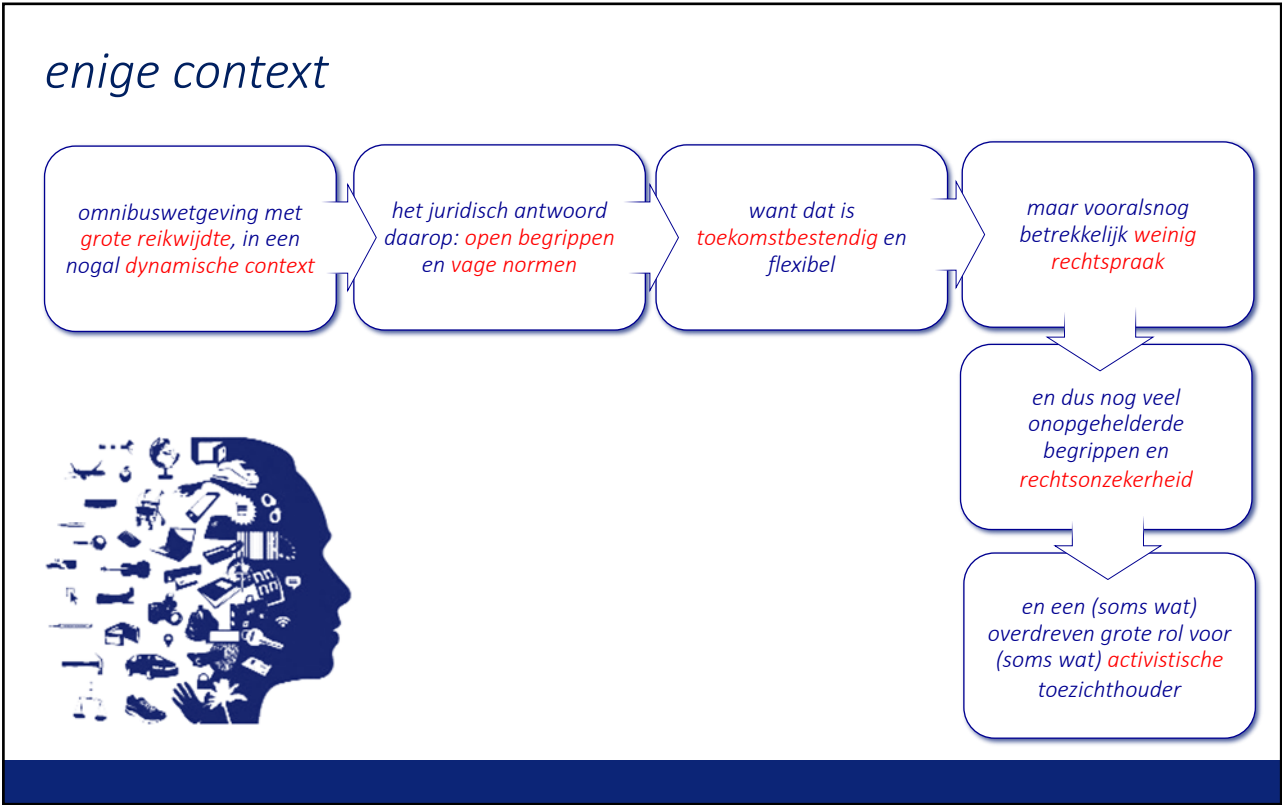
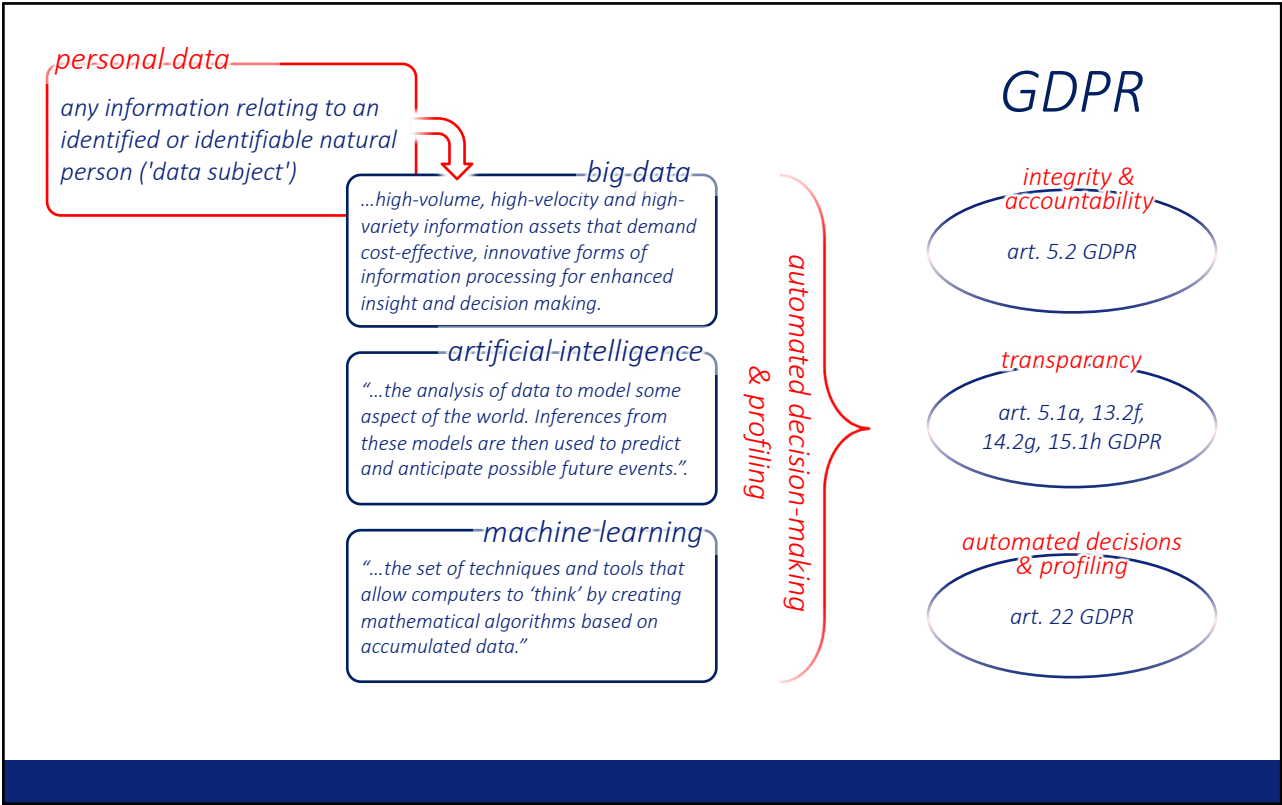
...high-volume, high-velocity and high-variety information assets that demand cost-effective, innovative forms of information processing for enhanced insight and decision making.

artificial-intelligence

"...the analysis of data to model some aspect of the world. Inferences from these models are then used to predict and anticipate possible future events."

machine-learning

"...the set of techniques and tools that allow computers to 'think' by creating mathematical algorithms based on accumulated data."

bijvoorbeeld

De door de minister geraadpleegde landsadvocaat is **nogal kritisch** op uw advies. Zo zou u weinig aandacht hebben voor de buitengewone omstandigheden die de app noodzakelijk maken. Wat vindt u van die kritiek?

! 'Die zit op de grens van het ongepaste. Over de ernst van corona bestaat bij ons geen enkele twijfel, maar: juist in tijden van crises moet je kritisch blijven en helder nadenken. De Nederlandse burger moet zeker weten dat niemand bij zijn persoonlijke gegevens kan komen, ook al is de app vrijwillig.'

INTERVIEW ALEID WOLFSEN

Aleid Wolfsen, voorzitter van de privacywaakhond, over de corona-app: 'De belofte van Google en Apple is te mager'

De veelbesproken app CoronaMelder werd op de eerste dag al ruim 430.000 keer gedownload. Maar wat de Autoriteit Persoonsgegevens betreft is er nog veel mis met de privacy. Voorzitter Aleid Wolfsen maakt zich zorgen.

Laurens Verhagen 18 augustus 2020, 18:09

dicht bij elkaar staan. De medische dossiers bij de huisarts van mensen die geen toestemming gaven voor gebruik ervan door anderen, zijn toegankelijk gemaakt voor huisartsenposten en eerste hulpen in het ziekenhuis. Het kabinet werkt aan een spoedwet om locatiegegevens van mobiele bellers te laten onderzoeken door het RIVM, om zo voorspellingen te doen over de verspreiding van het virus.

Wolfsen eist dat het om maatregelen gaat die de bescherming van persoonsgegevens zo goed mogelijk waarborgen. „Over die spoedwet hebben wij net advies uitgebracht aan het kabinet. Wij sluiten niet uit dat de analyse van die locatiedata op een privacy-vriendelijke

manier wordt gedaan. Het is belangrijk dat mensen worden voldaan. Onze adviezen worden meestal opgevolgd, omdat wij een wet buiten werking kunnen stellen als de AVG wordt geschonden”, zegt Wolfsen.

leven breder. „Het grootschalig volgen van mensen die daar geen toestemming voor hebben gegeven, is door de AVG echt *not done* geworden. Dat lijkt met die locatiedata nu weer aan de kant te worden geschoven”, zegt Benaisa van Bits of Freedom. „Niets is zo permanent als een tijdelijke maatregel”, reageert ook

roadmap

A.
wanneer is de AVG van
toepassing? en wanneer niet?

- *wanneer is de AVG van toepassing?
en wanneer niet?*
- *op wie is de AVG eigenlijk van
toepassing?*

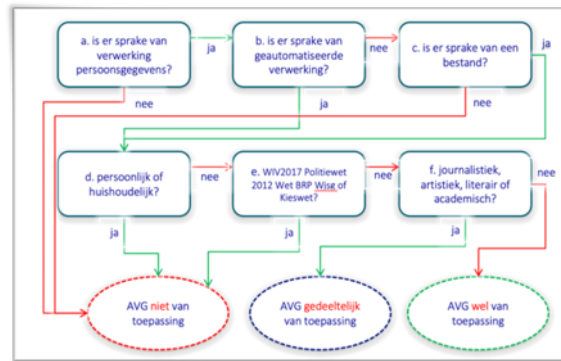
- *wanneer is de AVG van toepassing?
en waneer niet?*
- *op wie is de AVG eigenlijk van
toepassing?*

- *wanneer is de AVG van toepassing? en waneer niet?*
- *op wie is de AVG eigenlijk van toepassing?*

→ *verwerkings-verantwoordelijke*

→ *verwerker*

- *wanneer is de AVG van toepassing? en waneer niet?*
- *op wie is de AVG eigenlijk van toepassing?*

→ *verwerkings-verantwoordelijke*

→ *verwerker*

- *wanneer is de AVG van toepassing? en waneer niet?*
- *op wie is de AVG eigenlijk van toepassing?*

verwerkingsverantwoordelijke

*aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven moeten worden gezien aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden **toegerekend***

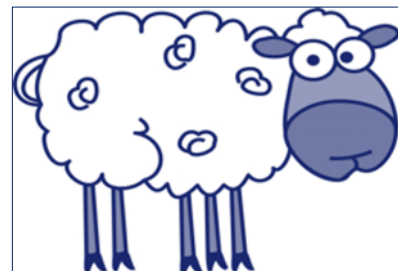
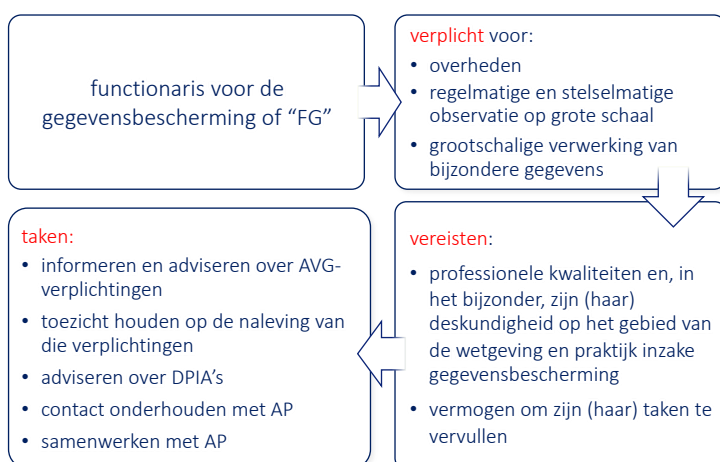
*binnen de overheid zullen als verantwoordelijke te kwalificeren zijn: de afzonderlijke **ministers** op rijksniveau, het **college van gedeputeerde staten** en de **commissaris van de Koningin** op provinciaal niveau en het **college van B&W** en de **burgemeester** op gemeentelijk niveau (MvT)*

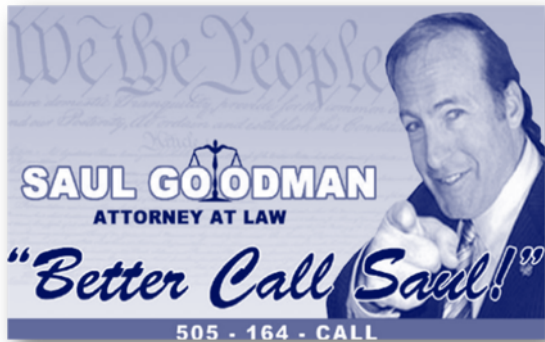
*Kst II 1997/98, 25892, nr. 3,
p. 57*

verwerkersovereenkomst

functionaris gegevensbescherming

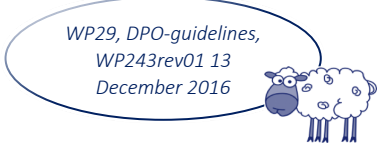
DPO must be in a position to efficiently communicate with data subjects and cooperate with the supervisory authorities

This also means that this communication must take place in the language or **languages used by the supervisory authorities** and the data subjects concerned.

should have **expertise** in national and European data protection laws and practices and an **in-depth understanding of the GDPR**

knowledge of the business sector and of the organisation of the controller is **useful**.

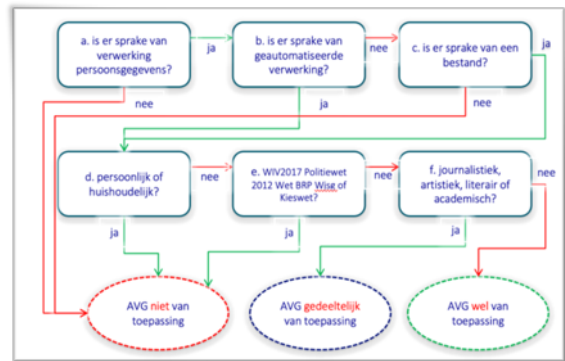
should also have **sufficient understanding** of the processing operations carried out, as well as the information systems, and data security and data protection needs of the controller.

VPR-A

- *wanneer is de AVG van toepassing?
en wanneer niet?*
- *op wie is de AVG eigenlijk van
toepassing?*

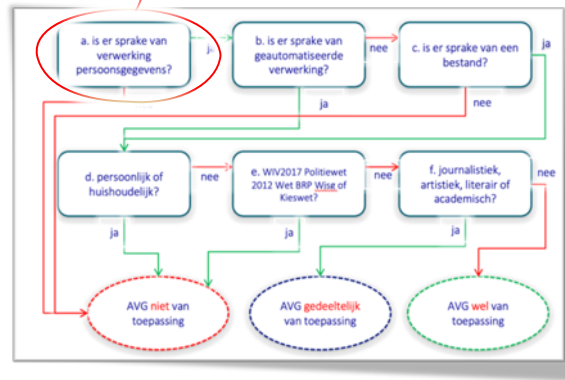

stroomschema...

voorvragen

- *wat is verwerking van persoonsgegevens?*

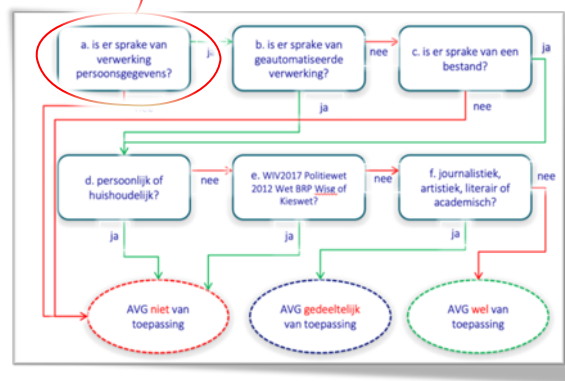

voorvragen

- *wat is verwerking van persoonsgegevens?*

een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés

o.a. verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van ter beschikking stelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, *uitwissen of vernietigen* van gegevens (enz.)

voorvragen

- wat is **verwerking van persoonsgegevens**?

een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés

o.a. verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van ter beschikking stelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, **uitwissen of vernietigen** van gegevens (enz.)

gegevens betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare **natuurlijke persoon**

'de betrokkene'

kost het al dan niet een **onevenredige inspanning** om de identiteit van deze persoon te achterhalen...?

BSN en sofi-nr

cookies, device fingerprints

info@bedrijfsnaam.nl

IP-adres
MAC-adres

@zwnne

postcode & huisnr.

vof, zzp-er,
eenmanszaak

+31(6)2251 8337

088 3538800

NL
44-RSH-R

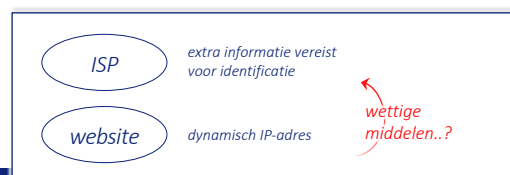
Breyer

HJEU 19 oktober 2016 C-582/14, ECLI:EU:C:2016:779
[E]en dynamisch IP-adres dat door een aanbieder van onlinemediadiensten wordt geregistreerd telkens als een persoon een website bezoekt die door deze aanbieder toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek, ten aanzien van die aanbieder [vormt] een persoonsgegeven [..], wanneer hij beschikt over wettige middelen waarmee hij de betrokken persoon kan identificeren aan de hand van extra informatie die bij de internetprovider van deze persoon berust.

Breyer

HJEU 19 oktober 2016 C-582/14, ECLI:EU:C:2016:779
[E]en dynamisch IP-adres dat door een aanbieder van onlinemediadiensten wordt geregistreerd telkens als een persoon een website bezoekt die door deze aanbieder toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek, ten aanzien van die aanbieder [vormt] een persoonsgegeven [..], wanneer hij beschikt over wettige middelen waarmee hij de betrokken persoon kan identificeren aan de hand van extra informatie die bij de internetprovider van deze persoon berust.

Probleemloos op pad: Minder Hinder App

Ruiters via hun smartphone, pc of tablet informeren over verkeershinder door wegwerkzaamheden en betere routealternatieven aanbieden. De Minder Hinder App is een mooi voorbeeld van de mogelijkheden van dynamisch verkeersmanagement. De app heeft inmiddels zijn meerwaarde bewezen in verschillende steden.

De basis voor de informatie komt uit een verkeersmanagementsysteem, zoals Viatis dat aan bijvoorbeeld de gemeente Zwolle levert. Dit systeem wilt informatie in uit verkeersregelsystemen van de gemeente, provincie en Rijksstaat. Daarnaast verzamelt het reisinformatie via bluetooth. Actuele parkeerinformatie komt rechtstreeks vanuit het parkeervrijstelsel van de gemeente.

Met de Minder Hinder App ziet de ruitser op zijn scherm in rode en groene lijnen realtime waar de doorstroming in de gemeente het beste is. Zo kan deze zijn reis beter plannen. Will iemand bijvoorbeeld met de auto naar het centrum, dan kan deze via de app zien hoe vol de parkeergarage daar is, welke route hij het beste kan nemen en of er verkeershinder onderweg is. Bovendien kan de ruitser via de app, dankzij een verbinding met verschillende webcams, live zien hoe de situatie op de weg is bij bepaalde wegwerkzaamheden.

SMART CITIES OF THE FUTURE HAVE ARRIVED

How urban innovation and tech are making cities smarter

Auteur: P. Wukli & V. Graphics: Probalcar Choudhary

BREIN
The Art Of Protecting The Creative

Home Over BREIN Inbreuk Nieuws F.A.Q. Vacature Contact

Home > Nieuws > Lycos – Pessers

Vrijdag 25-11-2005

Lycos – Pessers

ISP behoort NAW af te geven indien onrechtmatig aannemelijk is en de benadeelde partij een gerechtvaardigd belang heeft. In deze zaak oordeelde de Hoge Raad dat iemand die onrechtmatig handelt op Internet verantwoordelijk moet kunnen worden gehouden door de benadeelde partij. Een ISP behoort daarom de NAW (Naam, Adres, Woonplaats) gegevens van een abonnee die onrechtmatig handelt af te geven aan de benadeelde partij in plaats van de anonimiteit te garanderen.

De rechtbank oordeelde eerder dat Lycos onrechtmatig handelde door te weigeren de NAW-gegevens van de sitehouder aan de benadeelde partij, postzegelhandelaar Pessers, te verstrekken. In hoger beroep werd dit door het Hof bevestigd. De Hoge Raad wees het cassatieverzoek van Lycos af en heeft alle bezwaren van Lycos tegen de uitspraak van het hof verworpen. De Hoge Raad oordeelde dat een ISP de gebruikersgegevens op aanvraag van de benadeelde partij behoort af te geven indien de onrechtmatigheid aannemelijk is en de benadeelde partij een gerechtvaardigd belang heeft. De benadeelde partij hoeft daarvoor dus niet naar de rechter.

fietsendepot

Zie HvJEU 19 oktober 2016, C-582/14, ECLIC:EU:C:2016:779 (Breyer)

Rechtbank Den Haag 20 oktober 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:9590

7. [V]erweerder [heeft] aannemelijk gemaakt dat binnen de gemeente Den Haag géén IP-adressen worden vastgelegd, opgeslagen en gekoppeld aan personen. Er is dan ook geen sprake van directe of indirecte herleidbaarheid naar personen. Daartoe is van belang dat verweerder heeft toegelicht dat IP adressen indirect herleidbaar kunnen zijn tot een persoon, maar dat daarvoor middelen moeten worden ingezet om dit te kunnen vaststellen. Verweerder heeft daarbij aangegeven dat het ondoenlijk qua tijd en mankracht is om van alle burgers met wie gecommuniceerd wordt, de identificatie via een IP-adres te achterhalen. Daarbij is van belang dat de gemeente niet zelf over de gegevens om een koppeling te kunnen maken tussen een IP-adres en een burger beschikt, maar zijn er gegevens nodig van een Internet Service Provider. Nu de verwerking een excessieve inspanning van verweerder vergt, waardoor het gevaar voor identificatie in de praktijk onbeduidend is, kan het IP adres niet beschouwd worden als persoonsgegevens.

fietsendepot

Zie HvJEU 19 oktober 2016, C-582/14,
ECLI:EU:C:2016:779 (Breyer)

Rechtbank Den Haag 20 oktober 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:9590

7. [V]erweerder [heeft] aannemelijk gemaakt dat binnen de gemeente Den Haag géén IP-adressen worden vastgelegd, opgeslagen en gekoppeld aan personen. Er is dan ook geen sprake van directe of indirecte herleidbaarheid naar personen. Daartoe is van belang dat verweerder heeft toegelicht dat IP adressen indirect herleidbaar kunnen zijn tot een persoon, maar dat daarvoor middelen moeten worden ingezet om dit te kunnen vaststellen. Verweerder heeft daarbij aangegeven dat het ondoenlijk qua tijd en mankracht is om van alle burgers met wie gecommuniceerd wordt, de identificatie via een IP-adres te achterhalen. Daarbij is van belang dat de gemeente niet zelf over de gegevens om een koppeling te kunnen maken tussen een IP-adres en een burger beschikt, maar zijn er gegevens nodig van een Internet Service Provider. **Nu de verwerking een excessieve inspanning van verweerder vergt, waardoor het gevaar voor identificatie in de praktijk onbeduidend is, kan het IP adres niet beschouwd worden als persoonsgegevens**

Kst II 2020/21, 35479,
nr. 3, p. 6-7

Wetsvoorstel Tijdelijke wet
informatieverstrekking RIVM
i.v.m.COVID-19

**Er is misschien een
theoretische mogelijkheid
om te identificeren.**

**Maar daarmee zijn het
nog geen persoons-
gegevens...!**

De informatie [...] is wegens het hoge aggregatieniveau en het minimale getal van 15 per groep per gemeente per uur, naar het oordeel van de regering niet herleidbaar tot identificeerbare natuurlijke personen.

Hoewel er studies zijn die de – theoretische – mogelijkheid aantonen om in bepaalde gevallen ook geaggregeerde locatiedata te herleiden tot identificeerbare natuurlijke personen, valt niet redelijkerwijs te verwachten dat de verwerkingsverantwoordelijke of een andere persoon deze middelen gebruikt.

De kosten van en de tijd benodigd voor identificatie zonder daarbij gebruik te kunnen maken van de brongegevens (de locatie- en verkeersgegevens die de aanbieders beheren) maken een dergelijke identificatie onwaarschijnlijk. Belangrijk hierbij is dat het de aanbieders op grond van de Telecommunicatiewet verboden is om de brongegevens aan derden ter beschikking te stellen.

AP ziet het anders

lees: andere EU-lidstaten met dezelfde wetgeving als Nederland (!)

Gebruik telecomdata tegen corona kan alléén met wet

Nieuwsbericht / 1 april 2020

Categorie:

Privacy & corona, Internet en telecom

Locatiegegevens gebruiken om de overheid te helpen in de strijd tegen het coronavirus is niet volledig onmogelijk, maar kan alleen als daar een wettelijke regeling voor bestaat. Dat zegt de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) in reactie op ideeën om locatiegegevens van burgers in te zetten om verspreiding van het virus te remmen.

'We zien in andere landen systemen waarbij de overheid locatiegegevens van telecombedrijven gebruikt tegen verspreiding van het coronavirus', zegt AP-voorzitter Aleid Wolfsen.

'Ook in Nederland worden dit soort ideeën geopperd. Maar dit kan niet zomaar. Wij hebben gekeken hoe dit eventueel kan, mocht de Nederlandse overheid dit willen'.

AP ziet het anders

Locatiegegevens niet anoniem

Volgens zowel privacywet AVG als de Telecommunicatiewet mogen telecombedrijven niet zomaar gegevens van klanten delen met de overheid. Tenzij al die klanten daarvoor zelf toestemming hebben gegeven of de gegevens anoniem zijn.

Toestemming vragen van alle Nederlanders is in dit geval te omslachtig. En het anoniem maken van dit soort gegevens kan niet, omdat dat nooit onomkeerbaar is.

Wie weet waar iemand woont of werkt en die gegevens combineert met de 'geanonimiseerde' locatiegegevens van heel veel mensen, kan met die combinatie achterhalen wie bij welke locatiegegevens hoort.

'Dat maakt van deze gegevens persoonsgegevens en die mag je niet zomaar delen', zegt Wolfsen.

Locatiegegevens kunnen helpen

De AP ziet dat het beeld bestaat dat het beperkt en onder strenge voorwaarden gebruiken van locatiegegevens de overheid mogelijk kan helpen om de verspreiding van het virus in te dammen.

As European governments rushed to embrace technology to fight the coronavirus, a plainspoken Dutchman emerged as a thorn in their side. Aleid Wolfsen's message: Don't pretend your solutions are privacy-friendly.

In a group that normally keeps disagreements quiet, Wolfsen stands out. A former politician and mayor of Utrecht who had no formal training in data protection when he took on his role in 2016, he has repeatedly been at odds with other watchdogs, most of whom do not share his political background.

The official in charge of Europe's grouping of privacy regulators was also keen to play down any disagreements. There is "no difference in the positions" of different privacy regulators and the "Dutch case was a specific case," Andrea Jelinek said, while a spokesperson for the group, the European Data Protection

Board, added: "The legal concept of anonymization is not an absolute concept."

Europe's Data Protection Supervisor, who had OK'd the Commission's use of telecoms data to track the coronavirus,

said: "There is a difference between the technical impossibility of doing something to the very end, and something which we would call an effective anonymization."

Boete gemeente Enschede om wifitracking

Persbericht / 29 april 2021 Categorie:

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) geeft de gemeente Enschede een boete van 600.000 euro, omdat de gemeente wifitracking gebruikte in de binnenstad op een manier die niet mag. Daardoor was het mogelijk winkelend publiek en mensen die in de binnenstad wonen of werken te volgen.

Wifitracking in Enschede

De gemeente Enschede besloot in 2017 om via sensoren de drukte in de binnenstad te gaan meten. De gemeente huurde daarvoor een bedrijf in dat is gespecialiseerd in het tellen van passanten.

Meetkastjes in de winkelstraten ving de wifisignalen op van de mobiele telefoons van passerende mensen. Ieders telefoon werd apart geregistreerd, met een unieke code.

Door te tellen hoeveel telefoons er op een bepaald moment rond een meetkastje zijn, weet je hoe druk het is. Houd je over een langere periode bij welke telefoon langs welk meetkastje komt, dan verandert dit 'tellen' in het volgen van mensen.

Uit onderzoek van de AP bij de gemeente Enschede blijkt dat dit aan de hand was. De privacy van burgers was dus niet goed gewaarborgd, omdat zij konden worden gevolgd zonder dat dit noodzakelijk was.

Het was niet de intentie van de gemeente om individuen te volgen. En de AP heeft ook geen aanwijzingen gevonden dat dit is gebeurd. Maar het inzetten van wifitracking die dit mogelijk maakt, is op zichzelf al een ernstige overtreding van privacywet AVG.

overledenen

Rb A'dam 11 december 2003, ECLI:NL:RBAMS:2003:AN9893

De Wbp is slechts van toepassing op gegevens die betrekking hebben op identificeerbare natuurlijke personen die nog in leven zijn. Een identificeerbare persoon is blijkens de wetgeschiedenis een persoon wiens identiteit zonder onevenredige inspanning kan worden vastgesteld. Uit de enkele vermelding "overlevend kind" uit het gezin van haar wel op de website te vermelden vader kan haast onmogelijk - laat staan zonder onevenredige inspanning- worden afgeleid dat eiseres de dochter is van die in 1942 in Auschwitz vermoorde vader. Eiseres is dan ook geen identificeerbare persoon in de

overledenen

Rb A'dam 11 december 2003 ECLI:NL:RBAMS:2003:AN9893

De Wbp is slechts van toepassing op gegevens die betrekking hebben op identificeerbare natuurlijke personen die nog in leven zijn. Een identificeerbare persoon is blijkens de wetgeschiedenis een persoon wiens identiteit zonder onevenredige inspanning kan worden vastgesteld. Uit de enkele vermelding "overlevend kind" uit het gezin van haar wel op de website te vermelden vader kan haast onmogelijk - laat staan **zonder onevenredige inspanning**- worden afgeleid dat eiseres de dochter is van die in 1942 in Auschwitz vermoorde vader. Eiseres is dan ook geen identificeerbare persoon in de

zie ook overw. 27
AVG

*of eigenlijk geautomatiseerde
besluitvorming, incl. profilering*

B.

*voorbeelden van profilering
enz.*

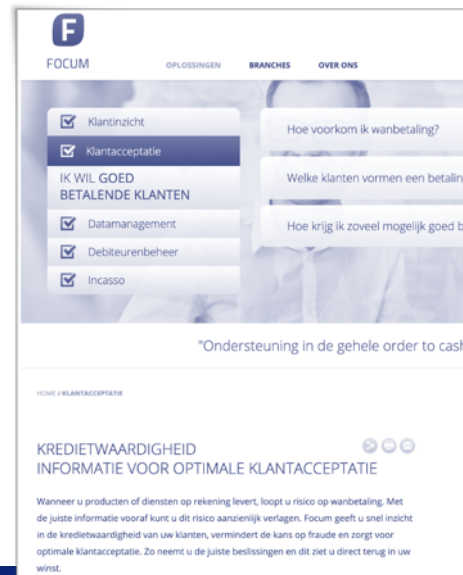
Rasterfahndung

*Typically RAF-terrorists use cash and pay
their electricity bill in person at the utility
(to keep their apartments associated with
a false name)*

credit score ('kredietscore')

- a numerical expression based on a level analysis of a person's credit files, to represent the creditworthiness of the person.
- primarily based on a credit report information typically sourced from credit bureaus.
- to evaluate the potential risk posed by lending money to consumers and to mitigate losses due to bad debt

online profiling or behavioral advertizing

- advertising based on observation of behavior of individuals over time
- seeks to study characteristics of this behaviour through actions
- to develop a specific profile and provide these individuals with advertisements tailored to their interests

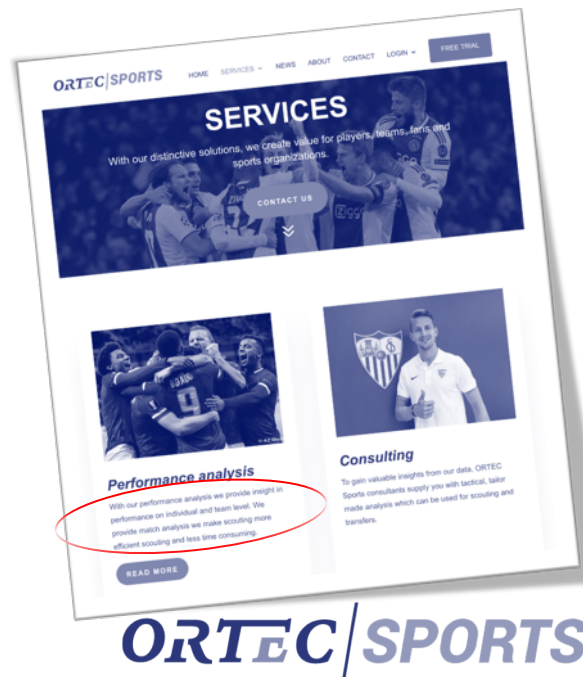

(top)sport

Peter Blangé, ex-international en bondscoach van het Nederlands volleybalteam, vertelt op IT Innovation Day over het gebruik van IT in de (top)sport.

Het digitaal analyseren van het eigen team, de spelers en het team van de tegenstander is niet meer weg te denken in de topsport.

Talenten worden al op vroege leeftijd gevolgd om zo hun prestaties te meten, te vergelijken en te sturen...

zoekresultaten

*Verder kan de door de zoekmachines verrichte ordening en samenvoeging van de op het internet gepubliceerde informatie, teneinde de gebruikers van deze machines gemakkelijker toegang tot deze informatie te verschaffen, ertoe leiden dat, wanneer deze gebruikers op de naam van een natuurlijke persoon zoeken, zij via de resultatenlijst een **gestructureerd overzicht** krijgen van de over deze persoon op het internet vindbare informatie, waardoor zij een **min of meer gedetailleerd profiel** van de betrokkene kunnen opstellen.*

HvJEU 13 mei 2014, C-131/12 (Google Spain)

*of misschien een
verbod daarop..?*

C.

*eer recht om niet te worden
onderworpen aan geautomatiseerde
besluitvorming*

geautomatiseerde besluitvorming

*geautomatiseerde verwerking waarbij
aan de hand van persoonsgegevens
besluiten worden genomen*

géén definitie

wél voorbeelden

- opleggen van snelheidsboeten op grond van bewijs van flitscamera's*
- uitnodigen voor een sollicitatiegesprek*
- beoordelen van belastingaangiften*
- etc.*

profilering (~ prō'fīl'ehr'ing)

Art. 4(4)
AVG

geautomatiseerde verwerking waarbij aan de hand van persoonsgegevens

- bepaalde persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon worden geëvalueerd
- met de bedoeling met name het volgende te **analyseren** of te **voorspellen**:
 - beroepsprestaties
 - economische situatie
 - gezondheid
 - persoonlijke voorkeuren en interesses
 - betrouwbaarheid en gedrag
 - locatie of verplaatsingen

Het Parool

Nederland | Wereld | Kunst & Media | Sport | Columns & Opinie

Uber-chauffeurs beginnen rechtszaak over privacyrechten

Twee Britse Uber-chauffeurs zijn in Amsterdam een rechtszaak tegen Uber begonnen. Ze willen weten of hun privacyrechten wel gewaarborgd worden. Dat meldt hun advocaat, Anton Ekker.

Juliet Boogaard 20 juli 2020, 15:32

BEELD HOLLANDE HOOGTE / AFP

De chauffeurs willen met de rechtszaak inzage afdwingen in de persoonlijke gegevens en informatie die van hen verzameld wordt, en waartoe die vervolgens gebruikt wordt. Volgens de privacywet Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) mogen burgers uit de Europese Unie dergelijke informatie opvragen bij bedrijven. Omdat het hoofdkantoor van Uber in Amsterdam zit, wordt de rechtszaak in de hoofdstad aangespannen.

De chauffeurs willen kunnen inzien hoeveel invloed algoritmen hebben op hun werk. De app van Uber bepaalt bijvoorbeeld de verdeling van ritten en hoeveel die ritten kosten. Dat schrijft *The Guardian*. "Hoe die gegevens verwerkt worden is bepalend voor het werk van de chauffeurs. Zij hebben het recht in te zien hoe dat gebeurt," aldus Ekker.

de regels voor profilering

Art. 22 AVG

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

uitzonderingen

- noodzakelijk voor uitvoering van overeenkomst tussen de betrokkene en een verantwoordelijke
- toegestaan bij Uniewetgeving of nationale wetgeving
- uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

de regels

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

geen verbod op profileren maar een recht om niet daaraan te worden onderworpen...

Het woord "recht" in deze bepaling betekent niet dat het artikel [...] alleen van toepassing is wanneer de betrokkene er specifiek een beroep op doet.

Het artikel voorziet in een algemeen verbod op uitsluitend op geautomatiseerde verwerking gebaseerde besluitvorming. Dit verbod is van toepassing, ongeacht of de betrokkene wel of niet actie onderneemt met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens.

WP251rev.01 (Ned), p. 29

de regels

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

uitsluitend d.w.z. géén menselijke tussenkomst

Een geautomatiseerd proces produceert iets wat in feite een aanbeveling betreffende een betrokkene is. Als een mens het proces beoordeelt en bij het nemen van het definitieve besluit rekening houdt met andere factoren, zou dat besluit niet "uitsluitend op geautomatiseerde verwerking gebaseerd" zijn.

WP251rev.01 (Ned), p. 29

en die menselijke tussenkomst mag dus niet slechts symbolisch zijn

Uber: wél geautomatiseerde besluitvorming

Rb A'dam 24 februari 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1415
De rechtbank

3.1.verklaart voor recht dat de besluiten van gedaagde aangaande de beweerdelijke schending van door gedaagde gehanteerde voorwaarden en/of de beweerdelijke frauduleuze handelingen van eisers en/of de beëindiging van de tussen gedaagde en eisers bestaande overeenkomst en/of deactivering van de

door Uber Driver accounts van eisers zijn aan te merken als uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerde besluiten waaraan voor eisers rechtsgevolgen zijn verbonden of die hen anderszins in aanmerkelijke mate treffen, in de zin van artikel 22 lid 1 AVG,

3.2.vernietigt de geautomatiseerde besluiten van gedaagde aangaande de beweerdelijke schending van door gedaagde gehanteerde voorwaarden en/of de beweerdelijke frauduleuze handelingen van eisers en/of de beëindiging van de tussen gedaagde en eisers bestaande overeenkomst en/of deactivering van de door Uber Driver accounts van eisers,

Uber: betekenisvolle menselijk tussenkomst

Rb A'dam 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1018

4.19 Uber heeft het besluitvormingsproces als volgt toegelicht. Door een gespecialiseerd team van werknemers van Uber ([..] Risk-team) worden potentiële frauduleuze activiteiten onderzocht. Daarbij wordt gebruik gemaakt van software waarmee potentiële frauduleuze activiteiten kunnen worden gesignaleerd. Bij een dergelijk signaal volgt afhankelijk van de ernst of duur van de activiteiten een waarschuwing aan de chauffeur of een onderzoek door een werknemer van het Risk-team. De werknemers moeten zich bij het uitvoeren van het onderzoek houden aan interne protocollen met indicatoren die kunnen duiden op verschillende frauduleuze activiteiten.

Op grond van de protocollen moeten de werknemers de potentiële fraudesignalen en de feiten en omstandigheden analyseren om het bestaan van fraude te bevestigen of uit te sluiten. Zij gebruiken daarbij ook feiten en omstandigheden die zij op basis van hun kennis en ervaring relevant achten. Als een werknemer op basis van het onderzoek vaststelt dat sprake is van een consequent patroon van fraude, kan worden besloten om het account van de chauffeur te deactiveren. Hiervoor is een unaniem besluit van twee werknemers van het Risk-team nodig. Bij conflicterende conclusies vindt onderzoek door een derde werknemer uit het Risk-team plaats.

Uber: betekenisvolle menselijk tussenkomst

Rb A'dam 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1018

4.19 Uber heeft het besluitvormingsproces als volgt toegelicht. Door een gespecialiseerd team van werknemers van Uber ([..] Risk-team) worden potentiële frauduleuze activiteiten onderzocht. Daarbij wordt gebruik gemaakt van software waarmee potentiële frauduleuze activiteiten kunnen worden gesignaleerd. Bij een deraelijk signaal volat afhankelijk van de ernst of duur van de activiteiten een waarschuwing aan de chauffeur of een onderzoek door een werknemer van het Risk-team. De werknemers moeten zich bij het uitvoeren van het onderzoek houden aan interne protocollen met indicatoren die kunnen duiden op verschillende frauduleuze activiteiten.

Op grond van de protocollen moeten de werknemers de potentiële fraudesignalen en de feiten en omstandigheden analyseren om het bestaan van fraude te bevestigen of uit te sluiten. Zij gebruiken daarbij ook feiten en omstandigheden die zij op basis van hun kennis en ervaring relevant achten. Als een werknemer op basis van het onderzoek vaststelt dat sprake is van een consequent patroon van fraude, kan worden besloten om het account van de chauffeur te deactiveren. Hiervoor is een unaniem besluit van twee werknemers van het Risk-team nodig. Bij conflicterende conclusies vindt onderzoek door een derde werknemer uit het Risk-team plaats.

de regels

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

brengt verandering iemands rechten en plichten

- aangaan of beëindiging overeenkomst
- weigering uitkering of toeslag
- opleggen verkeersboetes
- weigeren rijbewijs

advertentie of banner..?

Van een aanbod als bedoeld in art. 6:217 lid 1 BW moet worden onderscheiden een uitnodiging om in onderhandeling te treden of een uitnodiging tot het doen van een aanbod.

Een voorstel dat niet de elementen bevat die de verbintenissen die uit de te sluiten overeenkomst zullen voortvloeien **bepaalbaar** maken in de zin van art. 6:227 BW is een uitnodiging om in onderhandeling te treden en geen aanbod

de regels

overw. 71
AVG

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

voorbeelden

- automatische weigering van een online ingediende kredietaanvraag
- verwerking van sollicitaties via internet zonder menselijke tussenkomst

advertentie voor online casino aangeboden aan gokverslaafde

Stysteem Risiko Inventarisatie (SyRI)

Rb Den Haag 5 februari 2020,
ECLI:NL:RBDHA:2020:865

De rechtbank laat in het midden of wordt voldaan aan de precieze definitie in de AVG van geautomatiseerde individuele besluitvorming en, voor zover dat het geval is, aan een of meer van de uitzonderingsgronden op het verbod daarvan in de AVG. Dat is ook niet relevant in het kader van de toets van de rechtbank of de SyRI-wetgeving voldoet aan artikel 8 EVRM. **Wel acht de rechtbank het genoemde aanmerkelijk effect van het doen van een risicomelding en opname in het register risicomeldingen op het privéleven van de betrokkene een factor van betekenis bij haar beoordeling of de SyRI-wetgeving voldoet aan artikel 8 lid 2 EVRM.** Ook dit effect bepaalt mede de mate waarin met de SyRI-wetgeving sprake is van inmenging op het recht op respect voor het privéleven. Zij neemt daarbij in aanmerking dat onderdeel van het recht op bescherming van persoonsgegevens het recht van eenieder is om zijn persoonsgegevens in redelijke mate te kunnen volgen en over de verwerking van zijn gegevens te worden geïnformeerd.

2.7. [De speler] heeft door middel van het internet deelgenomen aan kansspelen waartoe Unibet gelegenheid heeft gegeven op de website www.unibet.com, al dan niet na naar die website te zijn doorgeleid vanaf het domein www.unibet.nl. Partijen zijn hiertoe in 2010 een overeenkomst van kansspel aangegaan, waarop de onder 2.3 bedoelde algemene voorwaarden van toepassing zijn. In het kader van zijn deelname aan de door Unibet aangeboden kansspelen heeft [de speler] voor het eerst op 26 juni 2010 en voor het laatst op 30 januari 2012 bedragen ingezet. Van eerstgenoemde tot en met laatstgenoemde datum, dus in een tijdsbestek van circa anderhalf jaar, heeft hij in totaal ruim € 2.200.000,- ingezet. Per saldo, wanneer de ingezette bedragen worden verminderd met de door Unibet aan hem uitgekeerde bedragen, heeft [de speler] een verlies geleden van € 184.671,50.

2.8. Op 10 februari 2012 is [de speler] opgenomen in een crisistrject van de GGZ Friesland wegens een verslavingsproblematiek. Op 28 maart 2012 is hij om die reden opgenomen op de afdeling intensive care van Verslavingszorg Noord Nederland voor de duur van drie weken. Aansluitend is hij tot en met september 2012 bij dezelfde instelling ambulante behandeld. In het tijdvak waarin hij deelnam aan de door Unibet aangeboden kansspelen woonde [de speler] samen met zijn vriendin en hun twee kinderen. De desbetreffende affectieve relatie is op de klippen gelopen en [de speler] is daarop naar elders verhuisd. In hetzelfde tijdvak is hij geldleningen met vrienden en familie aangegaan, als gevolg waarvan hij schulden heeft opgelopen.

Hof A'dam 25 oktober 2016
ECLI:NL:GHAMS:2016:4212

2.7. [De speler] heeft door middel van het internet deelgenomen aan kansspelen waartoe Unibet gelegenheid heeft gegeven op de website www.unibet.com, al dan niet na naar die website te zijn doorgeleid vanaf het domein www.unibet.nl. Partijen zijn hiertoe in 2010 een overeenkomst van kansspel aangegaan, waarop de onder 2.3 bedoelde algemene voorwaarden van toepassing zijn. In het kader van zijn deelname aan de door Unibet aangeboden kansspelen heeft [de speler] voor het eerst op 26 juni 2010 en voor het laatst op 30 januari 2012 bedragen ingezet. Van eerstaenoemde tot en met laatstaenoemde datum, dus in een tijdsbestek van circa anderhalf jaar, heeft hij in totaal ruim € 2.200.000,- ingezet. Per saldo, wanneer de ingezette bedragen worden verminderd met de door Unibet aan hem uitgekeerde bedragen, heeft [de speler] een verlies geleden van € 184.671,50.

Hof A'dam 25 oktober 2016
ECLI:NL:GHAMS:2016:4212

2.8. Op 10 februari 2012 is [de speler] opgenomen in een crisistrject van de GGZ Friesland wegens een verslavingsproblematiek. Op 29 maart 2012 is hij om die reden opgenomen op de afdeling intensive care van Verslavingszorg Noord Nederland voor de duur van drie weken. Aansluitend is hij tot en met september 2012 bij dezelfde instelling ambulante behandeld. In het tijdvak waarin hij deelnam aan de door Unibet aangeboden kansspelen woonde [de speler] samen met zijn vriendin en hun twee kinderen. De desbetreffende affectieve relatie is op de klippen gelopen en [de speler] is daarop naar elders verhuisd. In hetzelfde tijdvak is hij geldleningen met vrienden en familie aangegaan, als gevolg waarvan hij schulden heeft opgelopen.

Uber: géén aanmerkelijk effect

Rb A'dam 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1018

4.25. Uit de toelichting van Uber op haar fraudebestrijdingsproces die zij op de mondelinge behandeling heeft gegeven volgt dat na een fraudesignaal de toegang van de chauffeur tot de Driver app tijdelijk wordt geblokkeerd totdat de chauffeur contact heeft opgenomen met een werknemer van Uber. De toegang tot de Driver app wordt gereactiveerd zodra de chauffeur contact heeft opgenomen.

Gelet op deze toelichting van Uber gaat de rechtbank ervan uit dat het besluit om de toegang tot de Driver app na een fraudesignaal tijdelijk te blokkeren automatisch, zonder menselijke tussenkomst, wordt genomen.

Deze tijdelijke blokkade heeft echter geen langdurig of blijvend effect, zodat het geautomatiseerde besluit geen rechtsgevolgen heeft of de chauffeur in aanmerkelijke mate treft zoals bedoeld in de Richtsnoeren (zie hiervoor onder 4.11).

4.26. De conclusie is dat niet is gebleken dat Uber ten aanzien van [verzoekers] geautomatiseerde besluiten in de zin van artikel 22 lid 1 AVG heeft genomen.

Uber: géén aanmerkelijk effect

Rb A'dam 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1018

4.25. Uit de toelichting van Uber op haar fraudebestrijdingsproces die zij op de mondelinge benameting heeft gegeven volgt dat na een fraudesignaal de toegang van de chauffeur tot de Driver app tijdelijk wordt geblokkeerd totdat de chauffeur contact heeft opgenomen met een werknemer van Uber. De toegang tot de Driver app wordt gereactiveerd zodra de chauffeur contact heeft opgenomen.

Gelet op deze toelichting van Uber gaat de rechtbank ervan uit dat het besluit om de toegang tot de Driver app na een fraudesignaal tijdelijk te blokkeren automatisch, zonder menselijke tussenkomst, wordt genomen.

Deze tijdelijke blokkade heeft echter geen langdurig of blijvend effect, zodat het geautomatiseerde besluit geen rechtsgevolgen heeft of de chauffeur in aanmerkelijke mate treft zoals bedoeld in de Richtsnoeren (zie hiervoor onder 4.11).

4.26. De conclusie is dat niet is gebleken dat Uber ten aanzien van [verzoekers] geautomatiseerde besluiten in de zin van artikel 22 lid 1 AVG heeft genomen.

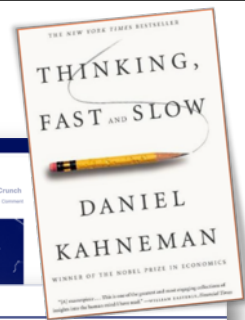

'anderszins in aanmerkelijke mate treft'...(?)

The collage features several articles and an abstract:

- BBVA:** "Artificial Intelligence Hacks the Human Brain" (17 April 2018). Text: "While doctors and scientists have long known the machinery of the human brain is capable of hacking it, depression machines like changes caused by AI in brain scans that can take... In the case of Alzheimer, biggest challenge is to a progression. According..."
- TC (The Conversation):** "Are algorithms hacking our thoughts?" by Adriana Stan, Mihai Boland (2018-08-28/29-Aug-21, 2018). Text: "Algorithms help us make our decisions, but are they also helping us to think? Are they now actively driving our decisions? Are we now actively driving our decisions? Are we now actively driving our decisions?"
- OneZero:** "FOMO by Design: How Social Media Is Hacking Our Brains" by Dr. Adam Bell (Sep 4). Text: "On my recent birthday, only four of my 711 Facebook 'friends' wrote on my wall. It was tempting to assume that people scrolling their news feeds saw it was my birthday and thought 'Nah, not interested.'"
- SpringerLink:** "The Invisible Hand of the Unaccountable Algorithm: How Google, Facebook and Other Tech Companies Are Changing Journalism" by David R. Brake. Text: "Across the world both journalists and their audiences now depend on social media and search engines to deliver them news and information. Standing between the individual and the ever-growing volumes of digital data are a variety of automated gatekeepers—algorithms—whose great and growing power to influence journalism is only starting to be recognised. This unaccountable software—generally under the control of large intermediaries like Facebook, Apple and Google—is already influencing the ways in which journalists prioritise potential stories, how they research them, and how these stories are published and consumed. This chapter draws on Feenberg's critical theories of technology (Questioning Technology, Routledge, London, 1999) to explore this phenomenon and describe some possible consequences for the provision and consumption of knowledge to the public sphere."

'anderszins in aanmerkelijke mate treft'...(?)

de regels

Art. 22 AVG

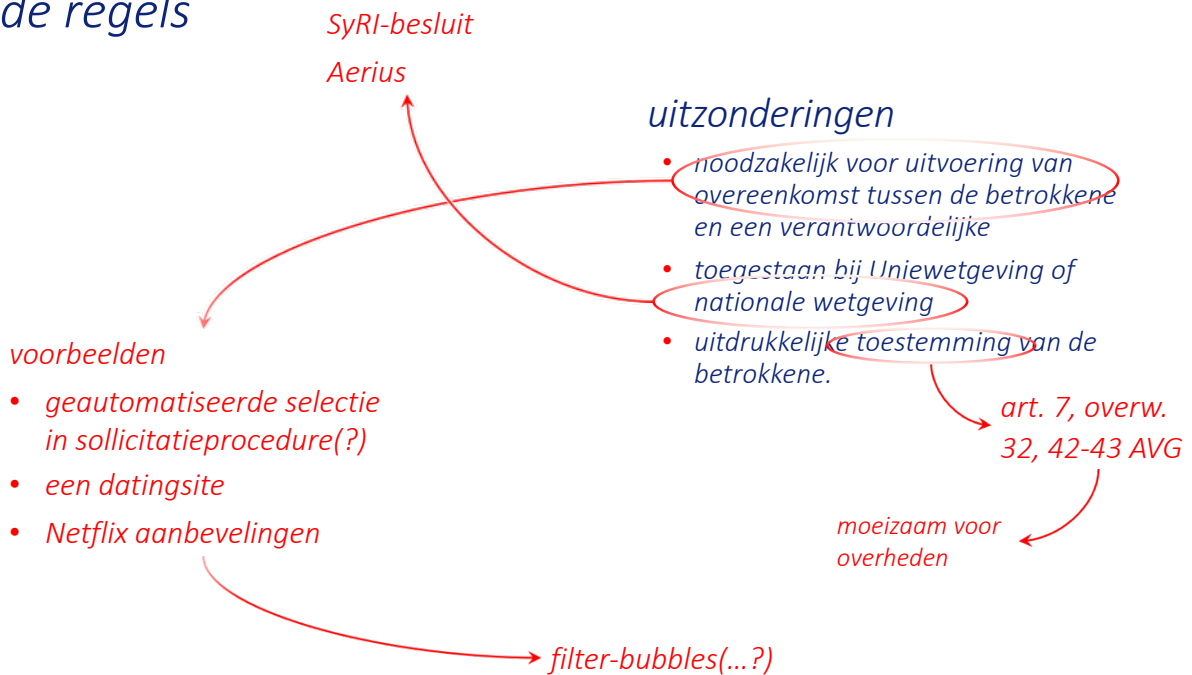
een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

uitzonderingen

- noodzakelijk voor uitvoering van overeenkomst tussen de betrokkene en een verantwoordelijke
- toegestaan bij Uniewetgeving of nationale wetgeving
- uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

de regels

de regels

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

Verkeersboete.nl

uitzonderingen

- noodzakelijk voor uitvoering van overeenkomst tussen de betrokkene en een verantwoordelijke
- toegestaan bij Uniewetgeving of nationale wetgeving
- uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

Art.41
UAVG

art. 22 AVG geldt ook niet voor 'geautomatiseerde individuele besluitvorming anders dan op basis van profilering' nodig ter uitvoering van een taak van algemeen belang

meer regels: transparantieverplichtingen

- het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming, met inbegrip van [...] profilering, en,
- **nuttige informatie over de onderliggende logica, alsmede het belang en de verwachte gevolgen van die verwerking voor de betrokkene.**

Art.13.2(f)
AVG

Art.14.2(g)
AVG

Art.15.1(h)
AVG

Art.21.1
AVG

gedetailleerde informatie over:

- de belangrijkste kenmerken die bij de besluitvorming relevant zijn
- bron van deze informatie en het belang ervan.

bijvoorbeeld

- informatie die de betrokkene via het aanvraagformulier heeft verstrekt
- informatie over omgang met krediet in het verleden, waaronder betalingsachterstanden
- informatie uit officiële openbare bronnen, zoals frauderegisters en insolventieregisters.

[WP251rev.01, p. 37]

Een verzekeringsmaatschappij maakt gebruik van geautomatiseerde besluitvorming om premies voor een motorrijtuigenverzekering vast te stellen op basis van **monitoring van het rijgedrag** van klanten.

Om het belang en de verwachte gevolgen van de verwerking toe te lichten, legt de verwerkingsverantwoordelijke uit dat **gevaarlijk rijden tot hogere verzekeringsuitkeringen [bedoeld zal zijn: premies]** kan leiden en stelt hij een app ter beschikking die fictieve bestuurders, waarvan één met gevaarlijke rijgewoonten zoals snel optrekken en op het laatste moment remmen, met elkaar vergelijkt.

Hij gebruikt beeldmateriaal om **tips te geven** om deze gewoonten te verbeteren en zodoende de verzekeringspremies te verlagen.

[WP251rev.01 (Ned), p. 29]

meer regels: bijzondere gegevens

géén verwerking van bijzondere gegevens bij geautomatiseerde besluitvorming

Art.22.4
AVG

tenzij

- uitdrukkelijke toestemming, of
- o.g.v. unie- of nationaal recht, t.b.v. zwaarwegend algemeen belang, evenredigheid, passende maatregelen etc.

Art.9.2(a)
AVG

Art.9.2(g)
AVG

én

- passende maatregelen ter bescherming van de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene

- ras of etnische afkomst
- politieke opvattingen
- religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen
- lidmaatschap van een vakbond
- genetische gegevens
- biometrische ID-gegevens
- gezondheid,
- seksueel gedrag of seksuele gerichtheid

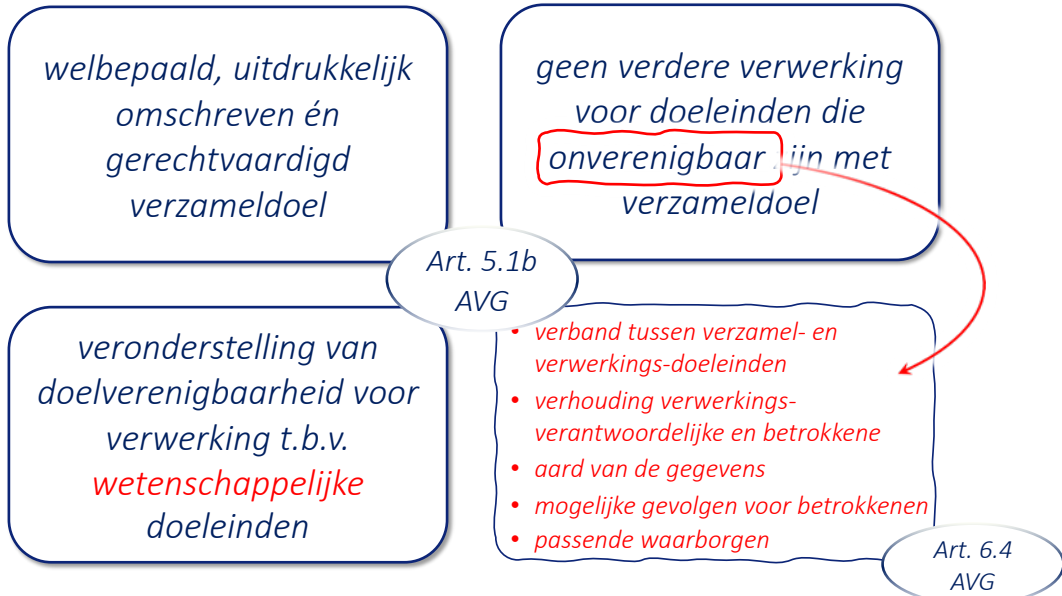
kinderen

(71) De betrokkene dient het recht te hebben niet te worden onderworpen aan een louter op geautomatiseerde verwerking gebaseerd besluit, dat een maatregel kan behelzen — over persoonlijke hem betreffende aspecten, waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem op vergelijkbare wijze aanmerkelijk treft [...]

Een dergelijke maatregel mag geen betrekking hebben op een kind.

Aangezien deze formulering niet terugkomt in het artikel zelf, beschouwt de Groep artikel 29 dit niet als een absoluut verbod op dit soort verwerking met betrekking tot kinderen. In het licht van deze overweging beveelt de Groep artikel 29 echter aan dat verwerkingsverantwoordelijken in beginsel geen gebruik mogen maken van de vrijstellingen van artikel 22, lid 2, om dit soort verwerking te rechtvaardigen.

doelbinding

Rasterfahndung

Typically RAF-terrorists use cash and pay their electricity bill in person at the utility (to keep their apartments associated with a false name)

zoekresultaten

Verder kan de door de zoekmachines verrichte ordening en samenvoeging van de op het internet gepubliceerde informatie, teneinde de gebruikers van deze machines gemakkelijker toegang tot deze informatie te verschaffen, ertoe leiden dat, wanneer deze gebruikers op de naam van een natuurlijke persoon zoeken, zij via de resultatenlijst een gestructureerd overzicht krijgen van de over deze persoon op het internet vindbare informatie, waardoor zij een min of meer gedetailleerd profiel van de betrokkene kunnen opstellen.

16/01/2014, C-131/12 (Google Spain)

'online profiling or behavioral advertizing'

- advertising based on observation of behavior of individuals over time
- seeks to study characteristics of this behaviour through actions
- to develop a specific profile and provide these individuals with advertisements tailored to their interests

credit score ('kredietscore')

- a numerical expression based on a level analysis of a person's credit files, to represent the creditworthiness of the person.
- primarily based on a credit report information typically sourced from credit bureaus.
- to evaluate the potential risk posed by lending money to consumers and to mitigate losses due to bad debt

Rasterfahndung

Typically RAF-terrorists use cash and pay their electricity bill in person at the utility (to keep their apartments associated with a false name)

zoekresultaten

Verder kan de door de zoekmachines verrichte ordening en samenvoeging van de op het internet gepubliceerde informatie, teneinde de gebruikers van deze machines gemakkelijker toegang tot deze informatie te verschaffen, ertoe leiden dat, wanneer deze gebruikers op de naam van een natuurlijke persoon zoeken, zij via de resultatenlijst een gestructureerd overzicht krijgen van de over deze persoon op het internet vindbare informatie, waardoor zij een min of meer gedetailleerd profiel van de betrokkene kunnen opstellen.

14/11/13 mei 2014, C 133/12 (Google Spain)

(top-)sport

Peter Blangé, ex-international en bondscoach van het Nederlands volleybalteam, vertelt op IT Innovation Day over het gebruik van IT in de (top-)sport. Het digitaal analyseren van het eigen team, de spelers en het team van de tegenstander is niet meer weg te denken in de topsport. Talenten worden al op vroege leeftijd gevolgd om zo hun prestaties te meten, te vergelijken en te sturen...

'online profiling or behavioral advertiz

- advertising based on observation of beha individuals over time
- seeks to study characteristics of this beha through actions
- to develop a specific profile and provide these individuals with advertisements tailored to their interests

level analysis
ent the
information
aus.

to evaluate the potential risk posed by lending money to consumers and to mitigate losses due to bad debt

D.
wat de bestuursrechter ervan
vindt

bestuursrechter

mate van arbeidsongeschiktheid vastgesteld op 43,88%... Maar géén sprake van besluitvorming die als gevolg van niet kenbare keuzes, gegevens en aannames onvoldoende inzichtelijk en controleerbaar is.

- CRvB 15 mei 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1737
- HR 17 augustus 2018, ECLI:NL:HR:2018:1316
- ABRvS van 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1259

het bestuursorgaan [moet] zorgdragen voor de inzichtelijkheid en controleerbaarheid van die keuzes, aannames en gegevens.

“verplichting [voor bestuursorgaan] om de gemaakte keuzes en de gebruikte gegevens en aannames volledig, tijdig en uit eigen beweging openbaar te maken op een passende wijze zodat deze keuzes, gegevens en aannames voor derden toegankelijk zijn”

bestuursrechter

mate van arbeidsongeschiktheid vastgesteld op 43,88%... Maar géén sprake van besluitvorming die als gevolg van niet kenbare keuzes, gegevens en aannames onvoldoende inzichtelijk en controleerbaar is.

- CRvB 15 mei 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1737
- HR 17 augustus 2018, ECLI:NL:HR:2018:1316
- ABRvS van 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1259

4.3.1. Volgens vaste rechtspraak [...] is het CBBS *in beginsel rechtens aanvaardbaar* te achten als ondersteunend systeem en ondersteunende methode bij de beoordeling of, en zo ja in welke mate, iemand arbeidsongeschikt is te achten in de zin van de arbeidsongeschiktheidswetten.

Eveneens volgens vaste rechtspraak van de Raad dient in beginsel te worden uitgegaan van de juistheid van de in het CBBS opgenomen gegevens. [..]

In deze rechtspraak ligt besloten dat met het uit artikel 6, eerste lid, van het EVRM voortvloeiende vereiste van “equality of arms” en met het beginsel van “fair play” niet in strijd is dat het Uvw middels het CBBS beschikt over gegevens die voor de betrokkene niet alle kenbaar zijn

bestuursrechter

- CRvB 15 mei 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1737
- HR 17 augustus 2018, ECLI:NL:HR:2018:1316

Indien echter een door het bestuursorgaan genomen besluit geheel of ten dele het resultaat is van een geautomatiseerd proces - zoals de modelmatige waardebeoordeling in het kader van de uitvoering van de Wet WOZ – en de belanghebbende de juistheid van de bij dat geautomatiseerde proces gemaakte keuzes en van de daarbij gebruikte gegevens en aannames wil controleren en zo nodig gemotiveerd betwisten, moet het bestuursorgaan zorgdragen voor de **inzichtelijkheid en controleerbaarheid van die keuzes, aannames en gegevens.**

Zonder die inzichtelijkheid en controleerbaarheid dreigt een ongelijkwaardige procespositie van partijen te ontstaan. Een belanghebbende kan in geval van besluitvorming op basis van een computerprogramma dat vanuit zijn perspectief is te beschouwen als een zogenaamde "black box" immers niet controleren op basis waarvan tot een bepaald besluit wordt gekomen

het bestuursorgaan [moet] zorgdragen voor de inzichtelijkheid en controleerbaarheid van die keuzes, aannames en gegevens.

bestuursrechter

- CRvB 15 mei 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1737
- HR 17 augustus 2018, ECLI:NL:HR:2018:1316
- ABRvS van 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1259

Ter voorkoming van deze **ongelijkwaardige procespositie** rust in dit geval op genoemde ministers en de staatssecretaris de verplichting om de gemaakte keuzes en de gebruikte gegevens en aannames volledig, tijdig en uit eigen beweging openbaar te maken op een passende wijze zodat deze keuzes, gegevens en aannames voor derden toegankelijk zijn. Deze volledige, tijdige en adequate beschikbaarstelling moet het mogelijk maken de gemaakte keuzes en de gebruikte gegevens en aannames te beoordelen of te laten beoordelen en zo nodig gemotiveerd te betwisten, zodat **reële rechtsbescherming** tegen besluiten die op deze keuzes, gegevens en aannames zijn gebaseerd mogelijk is, waarbij de rechter aan de hand hiervan in staat is de rechtmatigheid van deze besluiten te toetsen.

“verplichting [voor bestuursorgaan] om de gemaakte keuzes en de gebruikte gegevens en aannames volledig, tijdig en uit eigen beweging openbaar te maken op een passende wijze zodat deze keuzes, gegevens en aannames voor derden toegankelijk zijn”

ongevraagd advies Raad van State

problemen

- geen menselijke tussenkomst
- burger kan niet nagaan welke regels zijn toegepast
- burger dreigt slachtoffer te worden van robotachtige gelijkheid
- besluiten worden gebaseerd op statistische werkelijkheid die afwijkt van concrete feiten
- controle wordt onmogelijk door ketenbesluitvorming.

oplossingen

- beginselen van behoorlijke bestuur verscherpt interpreteren
- in het bijzonder: motiveringsbeginsel en zorgvuldigheidsbeginsel
- bevorderen van maatwerk en 'menselijke' heroverweging in de bezwaarfase

ongevraagd advies Raad van State

problemen

- geen *menselijke tussenkomst*
- burger kan niet nagaan *welke regels* zijn toegepast
- burger dreigt slachtoffer te worden van *robotachtige gelijkheid*
- besluiten worden gebaseerd op *statistische werkelijkheid* die afwijkt van concrete feiten
- *controle* wordt onmogelijk door ketenbesluitvorming.

oplossingen

- beginselen van behoorlijke bestuur verscherpt interpreteren
- in het bijzonder: motiveringsbeginsel en zorgvuldigheidsbeginsel
- bevorderen van maatwerk en 'menselijke' heroverweging in de bezwaarfase

ongevraagd advies Raad van State

problemen

- geen menselijke tussenkomst
- burger kan niet nagaan welke regels zijn toegepast
- burger dreigt slachtoffer te worden van robotachtige gelijkheid
- besluiten worden gebaseerd op statistische werkelijkheid die afwijkt van concrete feiten
- controle wordt onmogelijk door ketenbesluitvorming.

oplossingen

- beginselen van behoorlijke bestuur verscherpt interpreteren
- in het bijzonder: motiveringsbeginselen zorgvuldigheidsbeginsel
- bevorderen van maatwerk en 'menselijke' heroverweging in de bezwaarfase

welke algoritmes zijn gebruikt? welke gegevens zijn overgenomen van andere bestuursorganen?

E.
afsluiting

de spanning tussen big data en de AVG

- *use of algorithms* (circled) — *profilering (art. 22 AVG)*
- *opacity of the processing*
- *tendency to collect 'all data'* (circled) — *gegevensminimalisatie (art. 5.1c)*
- *repurposing of data, and* (circled) — *doelbinding (art. 5.1b)*
- *use of new types of data*

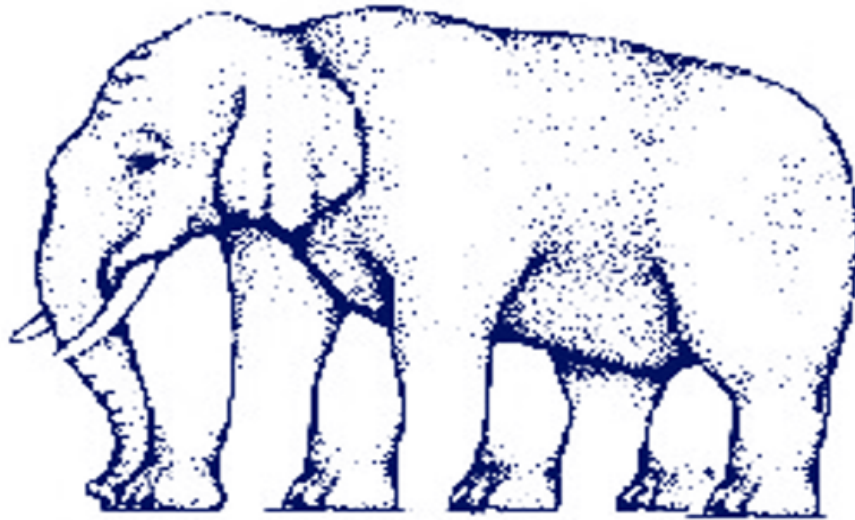

in a big-data age most **innovative secondary** uses [of data] haven't been imagined when the data is first collected. How can companies provide **notice** for a purpose that has yet to exist? How can individuals give informed **consent** to an unknown...?

[Mayer-Schönberger & Cukier 2013]

free, specific, informed and unambiguous 'opt-in' consent **would almost always be required**, otherwise further use cannot be considered compatible

[WP29 2013]

F.
further study

gegevensbescherming ...

AI & Algorithms

further reading...

vragen?
g.j.zwenne@law.leiden.nl

